

katerem se je pojavila takozvana usnjena (ledernata) bolezen grozdja. Ker iz tega sklepamo, da se je ta bolezen pojavila na večih krajih, treba bode vendarle o tem spregovoriti par besedi.

Ta bolezen je povzročena od ravno iste glivice, kakor ona na trsovem listju. Med tem ko v južnih krajih in pri ameriških vrstah trsja večkrat ta bolezen nastopi, in je že dolgo časa znana, ni se pri nas do sedaj poznala. Še le pred par leti se je pojavila. Sicer se je videla pri nas tudi že na nekaterih ameriških vrstah grozdja kakor na primer „Katakoba“, toda domače vrste, celo tiste, katerih se ta bolezen rada poprime, niso bile do najnovejših časov od nje napadene. Kakor je sprevidela vinorejska šola v Mariboru iz dotičnih dopisov in iz grozdja, katero se je jej poslalo, trpi tisto grozdje najbolj od te bolezni, katero raste na nizko ležečem trsu in katero je v senci. Od vseh vrst (sort) grozdja najbolj takozvani „gutedel“. „Gutedel“ je toraj, kakor se je tudi drugod opazovalo za to bolezen najbolj občutljiv. Vzrok, da boleha grozdje na tej novi bolezni letos posebno močno, je iskati v mokrem letošnjem vremenu in pa tudi v tem, da gorki in mrzli dnevi letos tako pogostokrat en drugemu sledijo in se menjujejo. S temi vremenskimi spremembami se trs v svojem razvijanju moti, postaja slabši in tako se zgodi, da je bolj občutljiv za vsako bolezen, kakor pa tedaj, ko je vreme enakomerno, za njega primerno.

Navedena bolezen se razširi s tem, da se grozd od petla okuži. O tem se lahko vsak prepriča, ako pogleda, da so jagode na grozdu, kateri boleha na tej bolezni pri petlu najprvič svinčene, da celo rujave barve, da se vsaka tam najprvič skrči in je podobna — sevé v malem — tobakovemu mehirju.

Ker dobijo take bolane jagode nekako usnju (ledru) podobno kožo, imenuje se ta bolezen tudi usnjata (ledernata) grozдна bolezen. A vendar pa ne postanejo vse jagode naenkrat bolane, temveč ta škodljiva prikazen se razvija po spremembi vremena včasih bolj počasi, včasih hitreje, konečno pa vendar

vseh strani k cesti prosit miloščine. Dalje proti jugu prikazovali so se njihovim očem vedno boljši kraji, in če ne bi tuintam pričala suha drevesa in na poljih na tisoče novih grobov, ne mogel bi nihče verjeti, da so pred jednim letom tod gospodarile suša, kuga in lakota. Vsak trenutek so naleteli na kako novo cesto ali nov vodovod, ljudstvo pa jih je povsod še lepše sprejemalo kakor drugokrat.

Po dolgem potovanju se nekega večera ustavi v mestu, ki je ležalo v bližini gore Krasna. Tu pride k njemu Ljudomil, pade na kolena in prosi: „Presvetli kralj, odpusti svojemu zvestemu služabniku, ker ni ubogal tvojega povelja! Bog mi je priča, da nisem mogel drugače ravnati, ker več kot polovica prebivalcev bi bila umrla prežalostne smrti, ako bi jej ne bil s tvojim denarjem pomagal. Zadovolji se zato, kraljeva milost, s prekrasno leseno palačo, katero so ti postavili hvaležni podložniki! Verjami,

postanejo vse jagode bolane in odpadejo če se le malokaj grozda dotakneš. Ako se nahajajo na kakem grozdu male jagode, katere še se niso popolnoma razvile se lahko opazuje ta bolezen v svojem razvijanju v podobi belega povlečka, in to celo s prostim očesom, še bolj pa seveda s povekšalnim steklom.

Ako se je bolezen že tako daleč razvila, kakor smo jo zgoraj opisali, tedaj se ne da veliko več pomagati, ker imajo glivice, katere povzročajo to bolezen, svoje pravo gnjezdo, takorekoč svoje koreninice, pod kožo jagode ali pa petla in se glivica ne more s škropljenjem pokončati.

Seveda je malone gotovo, da se ta bolezen ne bode tako širila, ako bode od sedaj naprej jasno in suho vreme vladalo. Za vsak slučaj pa se naj povsod, kjer se je pokazala ta bolezen, dobro škropi in sicer z mešanico, katera ima vsaj en odstotek galice v sebi, da se tako še vsaj reši, kar še je za rešiti, da se ne popačijo še druge zdrave jagode.

Da se pa prepreči še daljše razširjanje te bolezni, umestno bode, ako se porežeje grozdi, kateri so popolnoma bolani čisto proč. Pri grozdah, kateri imajo samo nekatere jagode bolane, naj se odstranijo samo te okužene, in naj se pokopljejo, ali pa drugače uničijo, najboljše zažgejo. Dobro je tudi, ako se že sedaj porežejo na trsu vrhoči in ako se trs opleje, tako, da prideta do njega in do grozdja ložje solnce, in zrak, ki preprečita nadaljno razširjanje glivic te pretéče nam nove bolezni, katera pa ni družega nič, kakor smo že omenili, neka nova vrsta peronospor.

Napredni kmetje.

V nedeljo dne 24. avgusta je na glavnem trgu v Središču ljudsko zborovanje, kjer bodeta h o f r a t Ploj in d o h t a r Rosina govorila. Napredni kmetje pozor! Vdeležite se mnogoštevilno tega shoda, in poslušajte, katere „zasluge“ je Ploj prine-

veličanstvo, da še nihče na svetu ni imel tako lepe, tudi nihče ne na tak način postavljene!“

Trdomar nemo posluša in se stresa od jeze po vsem životu. Z groznim glasom, podobnim levovemu rjoenju, ukaže ministra ukleniti v težke verige in ga obglaviti drugo jutro pred solničnim izhodom.

Kakor blisk se je raznesla po mestu in okolici ta novica. Ne da se popisati žalost, ki se je lotila vsega ljudstva, in ni mogoče povedati, kakšen jok in stok je nastal. Na tisoče ljudij je drlo pred kraljevo stanovanje ter s povzdignjenimi rokami prosilo: „Svetli kralj, daj nas pobiti in ne nedolžnega Ljudomila, ki je rešil nas in naše otroke grozne smrti!“

Pa kralj se ni nič brigal za ljudske prošnje in solze, temveč pustil je z vojaki razgnati množico. Zelo slabe volje se je vlegel spat. Čeravno je bil od dolge poti jako utrujen, vendar ni mogel mirno počivati, jeza mu ni pustila zatisniti trudnih očí, in težke sanje so ga potem mučile vso noč.

sel z Dunaja in kaj se je zgodilo v Gradcu, ko je bil Rozina — doma! Le povejte jima brez straha vse, kaj Vi mislite, ker shod je javen, in na njem sme ravno tako govoriti kmet, kakor hofrat ali pa dohtar!

Razne stvari.

Od nekod. „Izvolite g. urednik, ako Vam prostor dopušča, sledeče vrste v Vaš cenjeni list sprejeti! Od kar „Domovina“ in „Štajerc“ izhajata, prebiram oba prav temeljito kakor tudi mnogo drugih časnikov. A v novejšem času ne morem več postopanja „Domovine“ razumeti. Ako „Slov.-Gospodarja“ in „Südsteirische Post“ od tistih časov pregledujem, ko je bila huda vojska med nasprotnima kandidatoma gg. Hribarjem in Žičkarjem za državni zbor, me rudečica oblije in gnusi se mi nad izrazi, koje sta „Slov. Gospodar“ in „Südst. Post“ takrat na Hribarja izlivala. A obema nasproti in mnogim duhovnikom na prižnici se je „Domovina“ premagovala in prav dostojno obnašala. No, vsaj je pozneje urednika prvih dveh primerna kaznen dohitela. Na dan glavne volitve so zvižčala, laž, obrekovanje k zmagi Žičkarjevi pripomogle. A sedaj pa je g. Hribar že vse pozabil v tem kratkem času in zopet trobi z velikim mehom v duhovski rog. Ej! ej! to je značaj! Ako je g. Hribar odjenljiv in neče sovražstva že zaradi trgovine, naj pa vendar napredne, pravične in duhovski vsemogočnosti nasprotne časopise v miru pusti. A vzdignila je „Domovina“ svojo glavo že celó nad „Slov. Narodom“, ter mu predbaciva in ukazuje. Tetešentete, ni se Vam je bati! Morebiti še bo začela tiste napadati, ki so v svojem času g. Hribarja volili ter se za njega potegovali, kakor je sedaj „Štajerca“ brez vsega povoda in dokaza takorekoč za povzročitelja umora A. Mikliča, razglasila. Taka neprevidnost škoduje le „Domovini“ sami na njenem ugledu in gmotnem stanju, o čem se lahko sama prepriča!

Proti jutru se mu sanja, da je umrl in da se je njegova duša napotila proti nebu. Pri odprtih nebeških vratih je zapazil, kako nese med prekrasnim petjem truma angeljev Ljudomila pred božji prestol, in zdelo se mu je, da je slišal Stvarnikov glas, ki je hvalil ministra zavoljo njegovih dobrih del. Ko pa misli on v raj vstopiti, nažene ga angelj z gorečim mečem od vrat, rekoč: „Za take sumoveže, katerim je zlati grad ljubši nego ubogi ljudje, ni tukaj prostora. Poberi se od tod!“

Groza spreleti kralja in prebudi se. Glava mu je težka in boleča. Dozdeva se mu, da sliši od daleč neko kričanje in jokanje. Zdaj se spomni na prejšnji večer in svoje povelje. Skoči k oknu in zapazi, da žene večji oddelek vojakov njegovega zvestega služabnika na travnik zunaj mesta in da gre za njimi neštevilno jokajočega ljudstva.

Pri tem pogledu se ga loti silen kes (grevenega). Bilo mu je pri srcu, kakor da bi mu bili napolnili

Pesji bič kje si? Ni vredno, da bi se ozirali nazaj. „Našega Doma, toraj pa naj piše, kar hoče. Ako se zvečer pokaže luna nad oblaki in začne po ves razsvetljevati vsaki kot, začnejo lajati nad njo pesi. Ubogi „Štajerc!“ Koliko lajanja pač moraš prestati!

Sadjerejci pozor! Sadje je že sedaj jako drago. Plačuje se od 6 do 10 krajcarjev na kilo. Toraj ni „štartinjak“ 20 do 30 goldinarjev. Bodite pametni in ne prodajate sadja prerano, dokler ni popolnoma zrelo. Sploh pa, ako že ima kateri zrelo sadje, naj potrga, kar je lepšega, nikdar pa ne trosite sadja. Za trgano sadje boste dobili polovico več, kakor za trošeno. Tudi za slabšo sadje, katero je za jabolčnik je že cena poskočila, ker po drugih krajih posebnost na Nemškem ni sadja. Kakor smo Vam obljubili, da Vam naznanimo dobre kupce ali pa posredovalce imate jih tukaj le: Najprvič se priporoča gospod Franc Blažič v Ptuj (Breg), ker je on prevzel za stopstvo velike bogate hiše v Berlinu, toraj v glavnem mestu nemškega cesarstva, to je v deželi, kateri se bode plačevalo sadje najdražje. Gospod Blažič je najel v Ptuj že sedaj veliki magacin za sadje. Magacin je pri gospej Leskoscheg, blizu g. Hutterja, in sicer od 6. septembra naprej. Lahko se obrne do njega in do sledečih vsaki tudi pisмено. (Marka za odgovor se mora povsod priložiti!) Nadalje se priporoča tudi gosp. Anton Schaffler, Obsthandlung Hartberg. Več naslovov (adresov) se pozve lahko pri podjetju v Gracu na katero se naj piše naslov: Obstverwertungsstelle des Obstbauvereines von Steiermark in Graz, Heinrichstrasse Nr. 17.

Hofrat Ploj Naš kmečki slovenski državni poslanec ne zna — slovenski. Dne 3. t. m. je bil shod v Šmarju pri Jelšah. Med drugimi je govoril tudi hofrat Ploj, govoril je o političnem položaju. O tem govoru piše „Slovenski Narod“, napredni krajski list v uvodnem članku tako le: „Močan kontrast prejšnjemu ljudskemu govorniku je bilo poročilo gospoda državnega poslanca doktorja Ploja o političnem položaju. Mrevaril je politiko mrevaril pa je tudi našo lep-

prsi z žarečim ogljem. Nobeden trenutek ni smel vzamuditi in kar v ponočni obleki je zbežal za žalostno procesijo.

Že kleči Ljudomil, rabelj pa pripravlja klado na katero naj bi položil blagi mož svojo glavo. Tu prileti kralj, vrže se nad njega, objame ga burno in prosi s solznimi očmi za odpustčanje. Vsi, ki so gledali ta prizor, razjokali so se od ginjenosti.

Med nepopisnim veseljem odpravijo se potep v lesen grad. Kralju se je zdel lepši, kot da bi bil postavljen iz samega zlahtnega kamenja in na glavo je hvalil neskončno pravico, da mu je ohranila morda druga in usmiljenega služabnika. Iz hvaležnosti da je nato poleg svoje palače sezidati lep grad z visokim stolpom ki je bil pokrit z požlačenimi ploščami.

Vladala sta še dolga leta. Bog ju je blagoslovil in ž njima tudi ljudstvo. In ko sta umrla v visoki starosti, jokali so se za njima hvaležni podložniki kakor pridni otroci za skrbnimi stariši.